

Uchwała nr III/70/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 13 czerwca 2024 r.

w sprawie opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej Miasta Wałbrzycha na 2024 rok nr LXXIV/760/23 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 19 grudnia 2023 r. zmienionej uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha nr II/6/24 z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Wałbrzycha na 2024 rok

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Michał Bernaś — przewodniczący,
- 2) Ewelina Kruk-Florkowska — członek,
- 3) Lucyna Hanus — członek,

wydaje opinię pozytywną z uwagami

o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej Miasta Wałbrzycha na 2024 rok nr LXXIV/760/23 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 19 grudnia 2023 r. zmienionej uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha nr II/6/24 z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Wałbrzycha na 2024 rok.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 246 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, regionalna izba obrachunkowa na podstawie uchwały budżetowej przedstawia opinię w sprawie możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez jednostkę samorządu terytorialnego. W opinii regionalna izba obrachunkowa ocenia możliwość sfinansowania deficytu na podstawie wskazanych źródeł jego finansowania oraz ich wpływu na kształtowanie się długu jednostki samorządu terytorialnego.

Skład Orzekający na podstawie przedłożonej uchwały budżetowej Miasta Wałbrzycha na 2024 rok nr LXXIV/760/23 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 19 grudnia 2023 r. zmienionej uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha nr II/6/24 z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej Miasta Wałbrzycha na 2024 rok, ustalił, że planowane są następujące wielkości budżetowe:

- dochody budżetu ogółem w kwocie 1.094.774.074,41 zł, z tego: dochody bieżące kwocie 868.597.530,41 zł i dochody majątkowe w kwocie 226.176.544,00 zł,
- wydatki ogółem w kwocie 1.191.767.106,84 zł, z tego: wydatki bieżące w kwocie 901.934.249,13 zł i wydatki majątkowe w kwocie 289.832.857,71 zł,
- deficyt budżetu w kwocie 96.993.032,43 zł,
- przychody budżetu w kwocie 164.648.871,99 zł, z tego: 125.018.280,00 zł pochodzące z pożyczek, 18.214.197,59 zł pochodzące z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 u.f.p., 21.416.394,40 zł pochodzące z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p.,
- rozchody budżetu w kwocie 67.655.839,56 zł na spłaty otrzymanych kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji.

Planowany w 2024 r. deficyt budżetu miasta dotyczy wydatków bieżących i majątkowych, które nie znajdują pokrycia w prognozowanych dochodach bieżących i majątkowych. Deficyt budżetu w kwocie 96.993.032,43 zł zaplanowano sfinansować przychodami, z tego: 57.362.440,44 zł pochodzące z pożyczki, 21.416.394,40 zł pochodzące z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p., 18.214.197,59

zł pochodzące z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 u.f.p. Wymienione źródła finansowania są zgodne z art. 217 ust. 2 u.f.p.

W budżecie miasta zaplanowano deficyt operacyjny (ujemną różnicę między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w wysokości 33.336.718,72 zł. Stosownie do art. 242 ust. 1 u.f.p. organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, w którym planowane wydatki bieżące są wyższe niż planowane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 u.f.p. Z kolei art. 6 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 poz. 1964) wskazuje, że do ustalenia na lata 2023-2025 relacji, o której mowa w art. 242 ust. 1 u.f.p., dochody bieżące jednostki samorządu terytorialnego mogą być powiększone także o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 u.f.p., tj. z tytułu wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego innych niż określone w pkt 5 i 8, w tym wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych. Po uwzględnieniu środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 u.f.p. relacja, o której mowa w art. 242 ust. 1 u.f.p. zostanie zachowana pod warunkiem realizacji budżetu w 2024 r. zgodnie z zaplanowanymi wielkościami.

Z przedłożonej uchwały Rady Miejskiej Wałbrzycha nr LXXIV/759/23 z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Wałbrzycha zmienionej uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha nr II/5/24 z dnia 28 maja 2024 r. zawierającą prognozę kwoty długu i jego spłaty wynika, że zaciągnięcie zobowiązań stanowiących źródło finansowania deficytu planowanego na 2024 rok oraz spłatę zobowiązań spowoduje zwiększenie długu miasta na koniec 2024 roku do kwoty 819.244.247,63 zł w stosunku do długu miasta na koniec 2023 roku w wysokości 761.883.181,72 zł. W oparciu o art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw, kwota długu na koniec 2024 r. stanowi 103,60% planowanych w tym roku dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego. Konstrukcja budżetu, gdzie na spłatę zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych, zaciąga się kolejne zobowiązania może uniemożliwić realizację ustawowych zadań nałożonych na miasto oraz utratę zdolności do terminowej spłaty rat kredytów i pożyczek lub wykupu papierów wartościowych.

Obliczone na podstawie prognozowanych wielkości, relacje spłaty zobowiązań finansowych i kosztów ich obsługi, określone w art. 243 u.f.p. nie przekraczają dopuszczalnego poziomu zadłużenia w prognozowanych latach. Natomiast w latach 2024 i 2026 - 2027 relacja spłat, o której mowa w art. 243 u.f.p. wynosi odpowiednio 10,03%, 6,88% i 7,13% a więc kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia miasta wynoszącego odpowiednio 11,15%, 7,88% i 8,28%. Skład Orzekający zauważa, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p. w latach prognozy, w szczególności w latach 2026-2027 istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w wieloletniej prognozie finansowej, a w szczególności realizacja nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi). W latach 2025 - 2027 planuje się nadwyżki operacyjne w kwotach odpowiednio 90,4 mln zł, 80,9 mln zł, 70,3 mln zł przy planowanym w 2024 r. deficycie operacyjnym w wysokości 33,33 mln zł oraz wykonanym w 2023 r. deficycie operacyjnym wynoszącym 26,28 mln zł.

Zdaniem Składu Orzekającego realizacja budżetu w prognozowanych wielkościach obarczona jest dużym ryzykiem. Niezrealizowanie prognozowanych wartości na założonym poziomie niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia miasta i może być przyczyną niespełnienia w 2024 r. relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., obliczonej w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy. Ma to szczególne znaczenie wobec planowanych wysokich przychodów zwiększających dług roku 2024, planowanego znacznego wzrostu dochodów majątkowych a w szczególności dochodów ze sprzedaży majątku. Dochody ze sprzedaży majątku w 2024 r. zaplanowano w wysokości 42,8 mln zł przy wykonanych w latach 2022-2023 na poziomie odpowiednio 15,9 mln zł i 11,4 mln zł. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej miasta a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Miasto powinno podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych wieloletnią prognozą finansową.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że przestrzeganie limitów określonych w ustawie o finansach publicznych nie chroni przed utratą płynności finansowej, w tym względzie należy mieć na uwadze nie tylko ograniczenia prawne zaciągania długu, ale także brać pod uwagę ograniczenia ekonomiczne.

Biorąc powyższe pod uwagę, Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił jak w sentencji.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Michał Bernaś